

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی
از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر، بررسی تاثیر هم‌نویسندگی بر کیفیت پژوهش در مقالات رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی در بازه زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ می‌باشد.

روش‌شناسی: این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه اجرا، پیمایشی می‌باشد. برای گردآوری داده‌ها از چک‌لیست محقق‌ساخته استفاده گردید. جامعه آماری این پژوهش ۶۴۰ عنوان مقاله بوده که از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ در مجلات رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی منتشر شده‌اند. مجلات تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی، فصلنامه مدیریت و پردازش اطلاعات، مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی انتخاب شدند. با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی ساده از بین ۲۴۰ مقاله، ۱۵۰ عنوان مقاله به عنوان نمونه انتخاب گردید و کیفیت هر یک، مورد بررسی قرار گرفت و داده‌های مربوط به کیفیت عنوان، چکیده، مقدمه، پیشینه، یافته‌ها و نتیجه‌گیری توسط آمار توصیفی، استنباطی (همبستگی پیرسون) و نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که بیشترین سهم هم‌نویسندگی در مقالات منتشر شده طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ در مجلات مورد نظر، از نوع دو نویسندگی با ۳۹ درصد، بیشترین منابع به کار رفته در این مقالات از نوع فارسی با ۵۰/۱ درصد بود. همچنین، میزان همبستگی بین هم‌نویسندگی از نوع دو الی سه نویسندگی و چهار الی پنج نویسندگی و کیفیت بخش‌های مقاله تنها در بخش پیشینه-ها با ۰/۲۰ درصد و نتیجه‌گیری با ۰/۱۸ بود که این میزان همبستگی ضعیف تلقی می‌گردد. در بخش‌های عنوان، چکیده، مقدمه، یافته‌ها همبستگی مشاهده نگردید.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که کیفیت کلی بخش‌های مختلف مقالات مطلوب نیست و تعداد نویسندگان به عنوان یک مؤلفه در کیفیت مقاله و روند پژوهش تأثیری ندارند. واژگان کلیدی: هم‌نویسندگی، کیفیت پژوهش، همکاری علمی، کیفیت مقاله، علم اطلاعات و دانش‌شناسی.

محمد حسن زاده^{۱*}
مصطفی اسبک تبار^۲
سارا سهراب زاده^۳
معصومه محمدی ضرون^۴

۱. دانشیار علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس (نویسنده مسئول)
hasanzadeh@modares.ac.ir
۲. کارشناس ارشد، علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس
۳. دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه الزهراء (س)
۴. کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تهران

دریافت: ۰۰۰/۰۰/۰۰

پذیرش: ۰۰۰/۰۰/۰۰

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

مقدمه و بیان مسئله

محصول فعالیت‌های پژوهشی، سند علمی (معمولاً مقاله) است که باید دارای استانداردهای ده‌گانه انطباق با ضوابط، نتایج، خلاصه‌سازی، هدفمندی، سهولت دسترسی، زمینه، منطق، تصویرسازی، زبان و جنبه‌های فنی نگارش باشد (علاقبندراد، ۱۳۸۳). مجلات علمی پژوهشی از جمله مهمترین ابزار اطلاع‌رسانی و توسعه دانش دانشمندان و پژوهشگران تلقی می‌شود. کیفیت این مجلات و مقالات مندرج در آنها از جمله فاکتورهای مهمی است که مورد توجه مؤسسه‌های علم سنجی برای رتبه‌بندی تولید علم در دنیا است (نصیر و لاکهو^۱، ۲۰۱۳ نقل در احمدی و سوری، ۱۳۹۳). رتبه‌بندی و ارزشیابی مقالات بر اساس استانداردها در طی دهه اخیر اهمیت زیادی یافته است که بر اساس آن عملکرد پژوهشی دانشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی ارزیابی شده و باعث ایجاد رقابت سازنده بین دانشکده‌ها و افزایش کیفیت علمی مقالات منتشر شده از سوی اعضای هیأت علمی می‌گردد (اکبرین و همکاران، ۱۳۹۰). برنامه ای ملی در کشور انگلیس جهت تمرین ارزیابی پژوهش برای افزایش سطح کیفیت پژوهش‌ها تنظیم شده است که هدف آن نه تنها فراهم آوردن راهنمایی برای نحوه تخصیص بودجه می‌باشد بلکه منجر به تشویق و ترویج پژوهش‌های با کیفیت شود. از نتایج این برنامه برای ارزیابی در سیاست‌گذاری‌ها هم استفاده می‌شود. برخی بررسی‌ها نشان داده است که از زمان آغاز به کار این برنامه، کارآمدی و بهره‌وری پژوهش در انگلستان رشد قابل توجهی داشته به نحوی که ادعا می‌شود با در نظر داشتن هزینه صرف شده، پژوهش‌های تولید شده در انگلستان بیشترین استفاده را در مقایسه با سایر کشورها داشته است (شریفی، ۱۳۸۳). در داخل کشور نیز برای ارزیابی و افزایش سطح کیفیت مقالات اعضای هیأت علمی و دانشجویان برنامه‌ریزی‌هایی صورت می‌گیرد تا هم مقالات معتبرتر ارائه کنند و هم اعضای هیأت علمی به ارتقاء مرتبه علمی با ارزشی دست یابند. به همین دلیل، دانشگاه‌ها با برگزاری کارگاه‌های روش تحقیق و مقاله نویسی و توانمند ساختن اعضا، سعی در افزایش کمی و کیفی مقالات خود می‌نمایند (ولایی و همکاران، ۱۳۸۵).

یکی از راه‌های افزایش کیفیت مقاله همکاری و هم‌نویسندگی است. هم‌نویسندگی^۲ رسمی‌ترین جلوه همکاری میان نویسندگان در تولید پژوهش‌های علمی بوده که عبارت است از مشارکت دو یا چند نویسنده در تولید یک اثر، که منجر به تولید برون‌دادهای علمی با کمیت و کیفیت بالاتری در مقایسه با زمانی که یک فرد به تنهایی اثری را تولید و منتشر می‌کند، می‌شود (هادسون^۳، ۱۹۹۶). همکاری علمی نمایشی از کیفیت کار پژوهشگران همکار می‌باشد و بسیاری از پژوهشگران در مطالعات خود به افزایش همکاری‌های علمی پی برده‌اند و همکاری علمی را یکی از خصوصیات اصلی نظام پژوهشی که به سرعت در حال تغییر است می‌دانند (رحیمی و فتاحی، ۱۳۸۸). هم‌نویسندگی، پدیده پیچیده‌ای است، که اشتراک توانمندی‌ها و تولید دانش علمی جدید را بهبود می‌بخشد. همکاری علمی با افزایش پیچیدگی دانش و به واسطه افزایش تقاضا برای تخصصی شدن بیشتر و مهارت‌های بین‌رشته‌ای در پژوهش ایجاد شده است. همکاری علمی به پژوهشگران فرصت می‌دهد تا قابلیت‌ها و توانایی‌های رشته‌های مختلف علمی را با هم ترکیب کنند، امری که انجام آن به صورت انفرادی امکان‌پذیر نیست. (سهیلی و عصاره، ۱۳۹۲). با همکاری علمی، مزایا و فواید زیادی در فعالیت‌های پژوهشی نصیب فرد پژوهشگر می‌شود (هارت^۴، ۲۰۰۰؛ نقل در رحیمی و فتاحی، ۱۳۸۸). در سال‌های اخیر، علاقه به همکاری علمی در بین محققان افزایش یافته است. ابتکارات متعددی با هدف

^۱ Lakhoo

^۲ Co-Authorship

^۳ Hudson

^۴ Hart

توسعه همکاری میان پژوهشگران و گردهم آوردن آن‌ها در گروه تحقیقات میان‌رشته‌ای صورت گرفته است (کتر و مارتین^۱، ۱۹۹۷). افزایش میان‌رشته‌ای^۲ شدن، پیچیدگی و پرهزینه بودن علم مدرن، دانشمندان را به سوی همکاری‌های علمی ترغیب کرده‌است (ملین^۳ و پرسن^۴، ۱۹۹۶). همچنین، دانشمندان همکاری علمی را راهی برای استفاده بهینه از امکانات، منابع، داشتن بازدهی بیشتر و جلوگیری از دوباره‌کاری‌ها و تکرار خطاها برگزیدند (داورپناه و آدمیان، ۱۳۹۱). از آنجا که نظریه لوتکا بر بهره‌وری دانشمندان تاکید دارد بسیاری از مطالعات مبتنی بر این نظریه، رابطه محکمی را بین همکاری و بهره‌وری علمی اثبات کرده‌اند. بررسی ۵۹۲ مورد از انتشارات دانشمندان و فعالیت‌های مشترک آنان (پرایس و بیور^۵، ۱۹۹۶) نشان داد که بین بهره‌وری^۶ و میزان همکاری نویسندگان همبستگی وجود دارد. همچنین مصاحبه با ۴۱ نفر از برندگان جایز نوبل در علم، رابطه معناداری را بین همکاری علمی و بهره‌وری نشان داده‌است. نتایج نشان داد که برندگان جایزه نوبل در تحقیقاتشان با بیش از یک نفر همکاری علمی داشته‌اند (زاگرم^۷، ۱۹۶۷). در واقع شتاب پیشرفت‌های علمی در چند دهه اخیر به طور عمده منسوب به تأسیس انجمن‌های یادگیری و بهبود ارتباطات میان پژوهشگران معاصر است (چانگ و هارینگتون، ۲۰۰۵؛ به نقل از احمدی و همکاران، ۱۳۹۲).

با توجه به افزایش همکاری‌های علمی بین نویسندگان، و با در نظر گرفتن این مسئله که تاکنون پژوهشی که کیفیت آثار حاصل از همکاری علمی را بسنجد انجام نگرفته است تا اثبات شود چه میزان رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات وجود دارد، از همین رو، مؤلفان به انجام این بررسی اقدام نمودند. اعتقاد بر این است که بین هم‌نویسندگی و افزایش کیفیت مقالات و شناخت رابطه معناداری وجود دارد. رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی بعنوان یکی از حوزه‌های علمی از این امر مستثنی نیست و در واقع، پژوهشگران علم اطلاعات و دانش‌شناسی با بهره‌گیری از همکاری علمی می‌توانند از تجربیات و مهارت‌های همدیگر بهره‌مند گردیده و تا حدود زیادی کیفیت مقالات خود را ارتقاء بخشند. بر اساس تحقیق^۸ هی، جنگ و هانت^۹، مدعای اولیه پژوهش این است که بین هم‌نویسندگی و روند و کیفیت مقالات در این رشته رابطه معناداری وجود دارد. پرسش آغازین پژوهش را برحسب چنین مدعایی می‌توان اینگونه طرح کرد: چه میزان رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی وجود دارد؟ در این مقاله کیفیت مقالات در سه مجله رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی که جزء مجلات علمی-پژوهشی هستند و طی سالهای ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ در داخل کشور منتشر شده‌اند به عنوان نمونه انتخاب شدند و به بررسی و تحلیل کیفیت عنوان، کیفیت چکیده، کیفیت مقدمه، کیفیت پیشینه‌ها، کیفیت یافته‌های تحقیق و کیفیت نتیجه‌گیری که از بخش‌های مهم یک مقاله هستند پرداخته شد. در واقع مسائل اساسی در این پژوهش عبارتند از: شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت عنوان، شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت چکیده، شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقدمه، شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت پیشینه‌ها، شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت یافته‌ها، شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت نتیجه‌گیری بوده است.

هدف این پژوهش بررسی رابطه‌ی بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی در بازه

Comment [m1]: اساس نظر داوران مستند شده است

Comment [m2]:

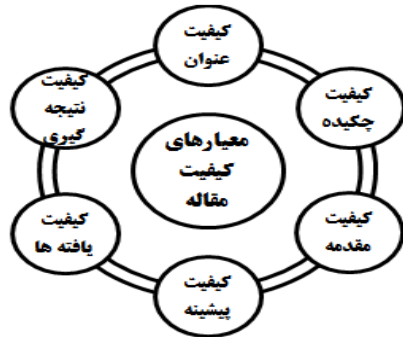
Comment [m3]: چه به نظر داوران در مورد چگونگی این چارچوب نظری بحث کرد که چگونه به این چارچوب دست یافته اید و در مورد کیفیت مقاله در این پژوهش بحث شود

Comment [M4]: در مجموع درباره مفهوم کیفیت در مقالات و چگونگی تعیین آن، در این مقاله ابهام وجود دارد.

^۱ Katz & Martin
^۲ Interdisciplinary
^۳ Melin
^۴ Persson
^۵ Beaver
^۶ Productivity
^۷ Zuckerman
^۸ He, Geng, Hunt

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

زمانی ۷ ساله (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴) می‌باشد. در زیر چارچوب مفهومی پژوهش ترسیم شده است.

شکل ۱. چارچوب مفهومی پژوهش (معیارهای کیفیت مقاله)

متغیر اول در این پژوهش تعداد نویسنده‌های یک مقاله منتشر شده در یک نشریه بوده است و متغیر دوم کیفیت مقاله بوده که در قالب شش جزء عنوان، چکیده، مقدمه، پیشنهاد، یافته‌ها و نتیجه‌گیری، تعریف گردید. به طور کلی در این پژوهش به دنبال پاسخگویی به سوالات اساسی زیر خواهیم بود:

۱. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت عنوان پژوهش رابطه وجود دارد؟
۲. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت چکیده پژوهش رابطه وجود دارد؟
۳. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقدمه پژوهش رابطه وجود دارد؟
۴. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت پیشنهادها پژوهش رابطه وجود دارد؟
۵. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت یافته‌های پژوهش رابطه وجود دارد؟
۶. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت نتیجه‌گیری پژوهش رابطه وجود دارد؟

پیشینه پژوهش

تاکنون پژوهش‌های اندکی در مورد وضعیت کیفی مقالات و نقش هم‌نویسندگی در کیفیت آنها در نشریات علمی و تخصصی کشور انجام شده است که در اینجا به چند نمونه اشاره خواهد شد.

ولایی و همکاران (۱۳۸۵) در پژوهش خود به بررسی کمی و کیفی مقالات مجله علمی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران پرداخته‌اند. تحقیق به روش توصیفی و با نمونه‌گیری سرشماری انجام شد. شماره‌های ۱ تا ۴۷ مجله مربوط به سال‌های ۱۳۷۱ تا تابستان ۱۳۸۴ برای مقایسه در سه بخش بررسی شدند. شاخص‌های مورد بررسی شامل سال و شماره مجله، نوع طراحی و رعایت اصول مهم مقاله‌نویسی در بخش‌های مختلف شامل: عنوان، خلاصه (مکان و زمان تحقیق، گزارش P value، تفاوت‌ها و استنتاج مرتبط با کار)، مقدمه (لزوم شروع شدن مقدمه با تعریف مشکل، ذکر تضاد یا کاستی مطالعات گذشته و ذکر هدف و مکان مطالعه در آخر مقدمه)، مواد روش‌ها (ذکر نوع مطالعه، معرفی آمار و تکرارپذیری کار)، یافته‌ها (نحوه ارائه یافته‌ها و نحوه ارائه یافته‌ها و نحوه استفاده از جدول و نمودار و همچنین استفاده از آمار مجاز)، بحث (لزوم شروع بحث با یافته‌های اصلی و پرهیز از تکرار بی مورد و یا تکرار یافته‌ها) و منابع (با توجه به سیستم ونکور) بود. همچنین، تعداد نویسندگان، محل کار نویسندگان، محل کار نویسنده اول، تعداد کلمات کلیدی، همکاری متخصص آمار، فاصله زمانی انجام کار تا چاپ

Comment [M5]: چارچوب بر اساس م مبانی نظری یا تجربی ایجاد شده است؟ چرا این عوامل کیفیت مقاله را نشان می دهند

Comment [m6]: پیشینه‌های داخلی خارجی حذف شد و در قالب به صورت متن ذکر شده است

Comment [m7]: چه به نظر داوران: چگونه روش و چگونگی بررسی کیفیت در پیشینه‌ها ذکر شده است

دوفصلنامه علمی - پژوهشی دانشگاه شاهد / زودآیند پژوهش‌نامه علمی

مقاله، استخراج و ثبت گردید. نتایج پژوهش آنها نشان داد که سیر تکاملی مقالات چاپ شده در مجله به لحاظ تعداد و کیفیت پژوهش‌های انجام شده در مقالات اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران و سایر دانشگاه‌ها محسوس است.

کبرین و همکاران (۱۳۹۰) در پژوهش خود به ارزیابی روش‌شناسی مطالعات تجربی منتشر شده در مجله علمی-پژوهشی دانشکده دامپزشکی تهران در مدت ۱۰ سال (سالهای ۱۳۷۸-۱۳۸۷) پرداخته‌اند. این پژوهش به صورت مقطعی انجام گرفت. کیفیت مقالات مستخرج از مطالعات تجربی و کارآزمایی‌های بالینی منتشر شده در مجله علمی-پژوهشی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران از ابتدای سال ۱۳۷۸ تا پایان سال ۱۳۸۷ ارزیابی شد. مقالات بر اساس چک لیستی ساختار یافته مورد بررسی و مطالعه قرار گرفتند. در این چک لیست، اطلاعاتی همچون زمان انتشار، تعداد نویسندگان، موارد مورد بررسی، حجم نمونه، نوع طراحی، بررسی عنوان، اشاره به کور سازی، اشاره به تصادفی سازی، اشاره به معیارهای ورود، داشتن گروه شاهد، اشاره به معیارهای اخلاقی و اشاره به روش تجزیه و تحلیل آماری مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که اگر چه طراحی و شیوه گزارش مطالعات تجربی مندرج در مجله روند رو به بهبودی را نشان می‌داد. پیشنهاد می‌گردد از یک دستورالعمل استاندارد به منظور بهبود کیفیت این مطالعات و تدوین مقالات استفاده شود.

گوهری و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهش خود به تحلیل ساختار کیفیت مقالات علوم پزشکی طی سالهای ۱۳۸۱-۱۳۸۷ پرداخته‌اند. در این پژوهش مقطعی انجام شده در سال ۱۳۸۹، از بین کلیه مقالات منتشر شده طی سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۷ در چهار مجله از مجلات وابسته به یکی از دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور که برابر با ۱۸۶۸ مقاله بوده است، تعداد ۱۶۲ مقاله به روش طبقه‌بندی چند مرحله‌ای انتخاب گردیدند. برای گردآوری داده‌ها فرم ثبت اطلاعاتی برگرفته از پرسشنامه‌های استاندارد به کار گرفته شد. فرم گردآوری داده‌ها شامل بررسی بخش‌های چکیده (۵ سوال)، مواد روش-ها (۴ سوال)، یافته‌ها (۵ سوال) و بحث و نتیجه‌گیری (۲ سوال) بوده است. نتایج پژوهش آنها نشان داد که کیفیت کلی بخش‌های مختلف مقالات مطلوب نیست، از این رو به کارگیری متخصصین روش تحقیق و آمار در مطالعات مختلف پزشکی می‌تواند باعث ارتقاء کیفیت مقالات این شاخه از علم گردد.

جانعلی‌زاده چوب‌بستی و اکملی (۱۳۸۷) در پژوهشی به بررسی عوامل اجتماعی موثر بر میزان همکاری اعضای هیأت علمی دانشگاه کردستان پرداخته‌اند یافته‌های پژوهش نشان داد که اعضای هیأت علمی با سابقه کاری بیشتر، به عنوان معرف میزان جامعه‌پذیری از میزان همکاری علمی پایین‌تری برخوردارند. اعضای هیأت علمی دارای سابقه کاری بیشتر، از انرژی عاطفی کمتری برخوردارند و کاهش انرژی عاطفی نیز بر میزان مشارکت فعالیت‌های علمی را کاهش می‌دهد.

رحیمی و فتاحی (۱۳۸۸) در پژوهشی به بررسی میزان تاثیر عوامل موثر بر همکاری علمی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد پرداخته‌اند نتایج پژوهش آنها نشان داد عواملی همچون فرهنگ مشارکت در جامعه، بودجه فعالیت‌های همکارانه، اعتماد متقابل میان افراد و نیز هدف‌ها و دیدگاه‌های مشترک میان افراد، تاثیر زیادتري بر میزان همکاری علمی از میان سایر عوامل دارند.

حیدری و صفوی (۱۳۹۱) در پژوهشی به بررسی ضریب همکاری نویسندگان مقالات مجله پژوهش در پزشکی پرداختند نتایج پژوهش آنها نشان داد که نویسندگان مقالات مجله پژوهش در پزشکی گرایش زیادی به همکاری گروهی داشته که این همکاری با گذشت زمان سیر صعودی داشته است.

Comment [M8]: آنها چگونه بود و کیفیت را چگونه تعیین کردند. برای بقیه پیشنهادها هم همین نکته باید آشکار شود.

معیار کیفیت و چگونگی کیفیت ذکر شده است

Comment [m10]: معیار کیفیت و چگونگی سنجش آن. نوع روش به کار رفته هم مورد بررسی قرار گرفت و ذکر شده است

Comment [M11]: باز هم یک نمونه باید مشخص شود معیار کیفیت چه بوده و چگونه کیفیت را سنجیده اند

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

آتش‌بسته، نور محمدی و اسدی (۱۳۹۴) در پژوهشی به بررسی روند مشارکت و همکاری در تولید و ویرایش مقالات ویکی‌پدیای فارسی در بازه زمانی ۲۰۰۳-۲۰۱۲ پرداخته‌اند نتایج پژوهش آنها نشان داده‌است که همکاری موثر حاصل از حضور اقلیت مهم ویکی‌نویسان در ویکی‌پدیای فارسی بستگی به کیفیت گروه ویراستاری ناشی از سطوح دسترسی دارد.

عرفان‌منش و ارشدی (۱۳۹۴) در پژوهشی به بررسی شبکه هم‌نویسندگی موسسات در مقاله‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱ پرداخته‌اند نتایج پژوهش آنها نشان داد که بیشتر مقاله‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی مورد بررسی (۶۸/۸ درصد) به صورت مشارکتی منتشر شده‌اند و (۴۵/۲۲) مشارکت میان دو پژوهشگر مهم‌ترین الگوی همکاری در مقاله‌های مذکور بوده است. همچنین همکاری بین سازمانی (۶۳/۴ درصد) بیشتر از سایر انواع مشارکت‌های علمی از سوی پژوهشگران علم اطلاعات و دانش‌شناسی کشور استفاده می‌شود. در خارج از کشور نیز تحقیقاتی در زمینه وضعیت کیفی مقالات و نقش هم‌نویسندگی در کیفیت آنها در نشریات علمی صورت گرفته است

حریرچی، ملین و اعتماد^۱ (۲۰۰۳) در پژوهشی به بررسی عوامل هم‌نویسندگی و الگوهای همکاری بین دانشمندان ایرانی و دانشمندان دیگر کشورهای دنیا پرداخته‌اند. نتایج پژوهش آنها نشان داد تمامی مقاله‌های مشترک، نتیجه طرح‌های تحقیقاتی مشترک نبوده‌است. مهم‌ترین انگیزه‌های همکاری دانشمندان ایرانی با هم‌تایان خارجی، استفاده از امکانات آزمایشگاهی، دسترسی به دانش آنها و افزایش اهمیت پژوهش مورد نظر بوده‌است. همچنین معتقدند که مهاجرت دانشمندان ایرانی، نقش مهمی در برقراری همکاری علمی و همچنین پیوند با جوامع بین‌المللی علمی و پژوهشی دارد.

هارا^۲ و همکاران (۲۰۰۳) در پژوهشی به بررسی دیدگاه دانشمندان بر همکاری و عوامل موثر و عوامل ناموثر بر آن پرداخته‌اند نتایج پژوهش آنها به ایجاد چارچوبی در مورد انواع همکاری‌های انجام شده در میان این متخصصان همکاری مکمل و یکپارچه و نیز شناسایی عناصر دخیل در همکاری شامل سازش‌پذیری شخصی، ارتباط کاری، انگیزه‌ها و زیرساخت فنی-اجتماعی انجامید.

هی، جنگ و هانت^۳ (۲۰۰۹) در پژوهشی به بررسی همکاری تحقیقاتی و خروجی پژوهش روی ۶۵ تا از دانشمندان پزشکی دانشگاه نیوزلند پرداخته‌اند. در این پژوهش به بررسی تعداد استنادات مقالات ۶۵ دانشمند مذکور پرداخته‌اند و کیفیت مقاله را بر اساس نقش همکاری این دانشمندان با همدیگر و تعداد استنادات مقالاتشان بررسی کردند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که هر دو همکاری درون دانشگاهی و همکاری بین‌المللی به طور مثبت با کیفیت مقاله در ارتباط است. آنها معتقدند که همکاری‌های بین‌المللی مثبت منجر به خروجی تحقیقاتی آینده یک دانشمند مربوط است.

لمارچان^۴ (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی تجزیه و تحلیل داده‌های طولی جمع‌آوری شده یک گروه تحقیقاتی دولت دیجیتال در آمریکای شمالی پرداخته‌است. نتایج پژوهش نشان داد که شبکه‌های اجتماعی در میان اعضا به شدت تحت تاثیر تشکیل و بلوغ گروه پژوهشی، ارتباطات چهره به چهره، کمک مالی جهت اشتراک گذاری، روابط هم-

^۱ Harirchi, Melin, Etemad

^۲ Hara, N

^۳ He, Geng, ^۴ Hunt

^۴ Lemarchand

نوع بررسی کیفیت [m12]:
فاله ذمر شده است که چگونه کیفیت مقاله را سنجیدند

ت چگونه تعریف [M13]:
می شود؟

نویسندگی، روابط ارزیابی همکارانه در طول زمان در شبکه بوده است.

نتایج بررسی پیشینه‌ها نشان داد که هم‌نویسندگی به یکی از موضوعات مهم در پژوهش تبدیل شده است و رشد دانش و بکارگیری فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی به اهمیت روز افزون آن می‌افزاید. همچنین، علت اصلی همکاری‌های علمی استفاده از امکانات و تجهیزات، افزایش کیفیت کار پژوهش و دسترسی به دانش همکاران بوده است. به عبارت دیگر عوامل موثر بر همکاری علمی شامل فرهنگ مشارکت در جامعه و بودجه فعالیت‌های همکارانه (رحیمی و فتاحی، ۱۳۸۸)، استفاده از امکانات آزمایشگاهی، دسترسی به دانش پژوهشگران همکار، ارتباط کاری و سازش‌پذیری (حریچی، ملین و اعتماد، ۲۰۰۳) بوده است. همچنین، از عوامل مهمی که در کاهش همکاری علمی موثر بوده است پایین بودن انرژی عاطفی در مشارکت فعالیت‌های علمی (جانعلی‌زاده چوب‌بستی و اکملی، ۱۳۸۷) می‌توان اشاره کرد. همچنین، شبکه‌های هم‌نویسندگی در تشکیل و بلوغ گروه پژوهشی، تسهیل کمک مالی جهت اشتراک‌گذاری و روابط هم‌نویسندگی (لمارچان، ۲۰۱۴) تاثیر داشته است

با توجه به نظر: Comment [m14]: داوران قسمت استنتاج از پیشینه ها مستند مطرح شد

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی می‌باشد و به صورت مقطعی انجام گرفت. برای گردآوری داده‌ها از چک لیست محقق ساخته استفاده گردیده است.

این پژوهش به: Comment [m15]: صورت مقطعی صورت گرفته است. در کلیات این پژوهش از نوع پیمایشی بوده که اصلاح شد. اگر به نظر شما درست نیست بی زحمت نوع روش را اصلاح بفرمایین

جامعه آماری این پژوهش ۶۴۰ مقاله از مجلات رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی که از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ منتشر شده‌اند می‌باشد که از مجلات تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی، فصلنامه مدیریت و پردازش اطلاعات و مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی که از مجلات دارای رتبه علمی-پژوهشی محسوب می‌شوند که همگی آنها متعلق به رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی بودند انتخاب شدند تا مقالات آنها مورد بررسی قرار بگیرند.

انجایی که کتاب: Comment [m16]: کلیات ماه حذف گردید تعداد مقالات نیز کمتر میشود به جای بررسی ۷۸۰ مقاله ۶۴۰ مقاله باید بررسی می شد که اصلاح گردید

این پژوهش در طی دو مرحله انجام گردید. در مرحله اول، اطلاعات توصیفی هر یک از مقالات بر اساس مؤلف اول، تعداد مؤلفان مقالاتی که نویسنده اول آنها استاد یا دانشجو بوده‌اند ثبت و بررسی شدند. همچنین اطلاعات توصیفی تعداد منابع فارسی و لاتین، نوع روشهای استناددهی مقالات که در این پژوهش سه روش ای پی ای ۱، ترابیان ۲ و ونکوور ۳ مدنظر بوده‌اند ثبت و بررسی شده است و در صورت داشتن هر یک از آنها عدد ۱ و در صورت نداشتن عدد صفر به آنها تعلق گرفت. در گام بعدی ۲۴۰ عنوان مقاله که بیش از یک مؤلف داشته‌اند از بین کل مقالات مورد بررسی، به صورت تصادفی انتخاب شده‌اند که از بین آنها ۱۵۰ مقاله به عنوان نمونه از طریق جدول مورگان و با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند و بر اساس چک لیست مورد نظر به آنها امتیاز ۱ خیلی بد تا ۵ خیلی خوب تعلق گرفته است.

طبق نظر داوران: Comment [m17]: تعداد نظر داوران با حجم نمونه همخوانی نداشت که با بررسی جدول مورگان این امر اصلاح شد

برای این تعداد: Comment [M18]: جامعه، جدول مورگان عددی حدود ۲۴۰ ارائه می دهد

در قسمت عنوان شاخص‌های گویایی، موجز بودن، بدون کلمات اختصاری بررسی شد. در قسمت چکیده دارا بودن هدف، روش، یافته‌ها، نتیجه‌گیری و کفایت کلیدواژه‌ها بررسی شد. در قسمت مقدمه جامع بودن مقدمه و داشتن بیان مسئله بررسی شد. در قسمت پیشینه‌های پژوهش روزآمدی، کفایت پیشینه‌ها و تعداد استنادها مورد بررسی قرار گرفتند. در قسمت یافته‌ها تناسب شیوه ارائه یافته‌ها، گویا بودن نمودار و کیفیت جدول‌ها مورد بررسی قرار گرفتند و در قسمت نتیجه‌گیری ذکر دیدگاه خود، عدم تکرار یافته‌ها و مقایسه با پیشینه‌ها بررسی شدند. لازم به ذکر است شاخص‌های هر یک از پارامترها به صورت تجمیع شده مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفته‌اند. همچنین، جهت بررسی

با توجه به نظر: Comment [m19]: داوران این قسمت باید بحث شود که این شاخص ها بر چ اساسی مبنای کیفیت مقاله هستند باید علت انتخاب هر کدام را شرح دهیم

شاخص ها از کجا: Comment [M20]: آمده اند و توسط چه کسی کنترل شده اند؟

شبهه کامنت قبل: Comment [M21]: ی هر یک از بخش های مربوط به کیفیت همین پرسشها باقی است

یه کامنت های قبل: Comment [M22]:

شبهه قبل: Comment [M23]:

۱ APA
۲ Torabian
۳ vancover

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

زوایی ابزار پژوهش از متون و نظر متخصصان حرفه استفاده گردید

Comment [M24]: رار چه بوده است؟

یافته‌های پژوهش

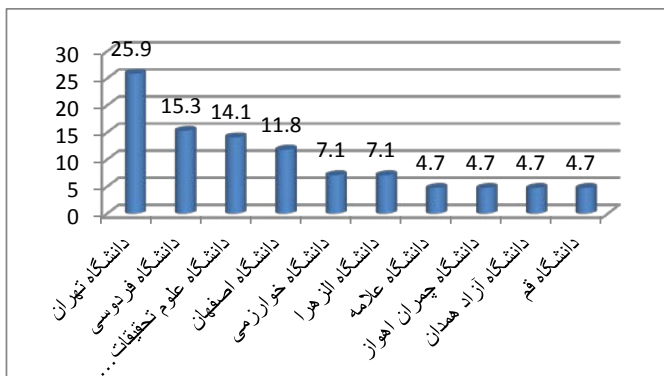
اطلاعات جمع‌آوری شده و داده‌های مورد نظر در ارتباط با موضوع پژوهش با روشهای خاص آماری مورد تحلیل قرار می‌گیرد تا از نتایج حاصله بهره‌برداری لازم صورت گیرد. بنابراین پژوهش حاضر داده‌های حاصله را از طریق آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی برای فراوانی و درصد فراوانی متغیرها و از آمار استنباطی به منظور تعیین وجود یا عدم وجود رابطه بین متغیرها، و برآورد و تعمیم نتایج به دست آمده از حجم نمونه به جامعه آماری از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. در پایان داده‌ها جهت تجزیه و تحلیل وارد نرم‌افزار آماری SPSS 16 شدند.

یافته‌ها

در این فصل به بررسی نتایج حاصل از تاثیر هم‌نویسندگی بر کیفیت اطلاعات که براساس چک لیست مورد بررسی قرار گرفته‌اند، می‌پردازیم. داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند و جداول و نمودار داده‌های آماری در دو سطح (الف) توصیفی و (ب) استنباطی ارائه خواهد شد.

یافته‌های توصیفی

سهم ده دانشگاه اول در انتشار مقاله طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ در نمودار ۱ نشان داده شده است.

نمودار ۱. سهم ده دانشگاه اول در انتشار مقاله طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴.

با توجه به نمودار ۱ به ترتیب دانشگاه تهران (۲۵/۹)، دانشگاه فردوسی مشهد (۱۵/۳)، دانشگاه علوم تحقیقات تهران (۱۴/۱) و دانشگاه اصفهان (۱۱/۸) بیشترین سهم را در انتشار مقاله طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ داشته‌اند.

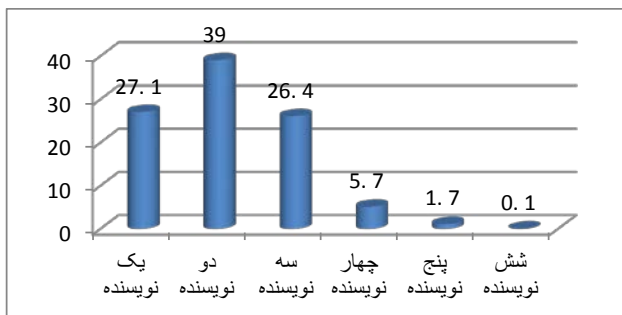
میزان سهم فعالیت گروهی و انفرادی نویسندگان در تألیف مقاله در مجلات مورد نظر طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ در نمودار ۲ بیان شده است.

Comment [m25]: نظر من نیازی به جدول توزیع فراوانی نیست نمودار مناسب است. با توجه به نظر داوران تغییری در این زمینه ایجاد نشده است

Comment [M26]: چون اطلاعاتی در مورد مقالات داده نشده، بهتر است اول با یک جدول توزیع فراوانی شروع کنید نه یک نمودار نسبی.

دوفصلنامه علمی - پژوهشی دانشگاه شاهد / زودآیند پژوهش‌نامه علم‌سنجی

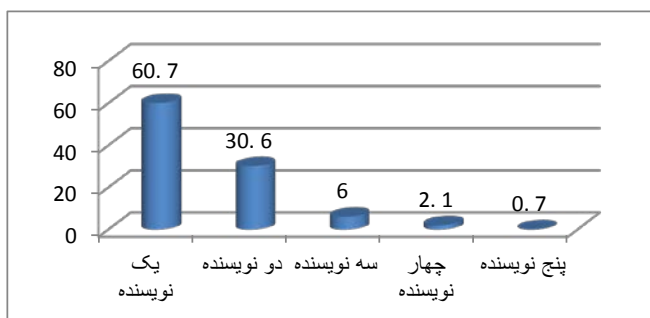

نمودار ۲. میزان سهم فعالیت گروهی و انفرادی نویسندگان در انتشار مقاله

نمودار ۲ بیانگر میزان فعالیت گروهی و انفرادی اساتید، دانشجویان و پژوهشگران مراکز دانشگاهی و علمی کشور طی دوره زمانی هفت ساله بین سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ می‌باشد. با توجه به نمودار میزان فعالیت دو نویسنده با ۰/۳۹ درصد و شش نویسنده با ۰/۱ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین سهم همکاری را در تألیف مقاله داشته‌اند.

سهم اساتید دانشگاه‌ها در انتشار مقاله بر اساس تعداد هم‌نویسندگی در نمودار ۳ نشان داده شد.

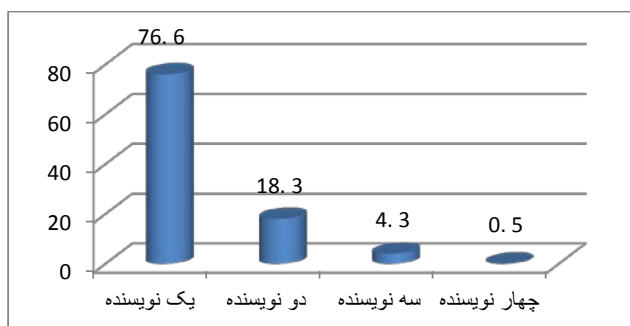

نمودار ۳. سهم اساتید دانشگاه در انتشار مقاله بر اساس تعداد هم‌نویسندگی

همانطور که در نمودار ۳ مشاهده می‌شود سهم اساتید دانشگاه در انتشار مقاله بر اساس تعداد نویسندگی به ترتیب یک نویسندگی با ۶۰/۷ درصد بیشترین سهم و پنج نویسندگی با ۰/۷ درصد کمترین سهم را داشته‌است. به عبارت دیگر، اساتید دانشگاه تمایل چندانی نسبت به افزایش سطوح تعداد همکاری و هم‌نویسندگی در تألیف مقاله نداشته‌اند.

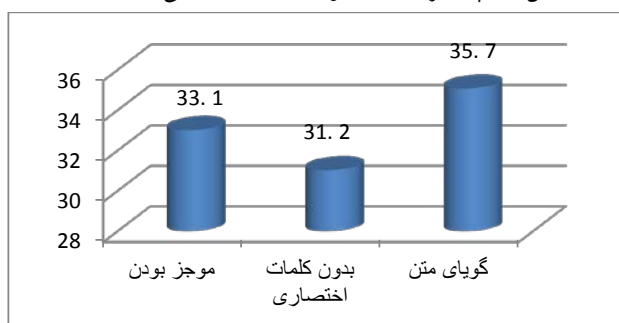
سهم دانشجویان در انتشار مقاله بر اساس تعداد هم‌نویسندگی در نمودار ۴ نشان داده شد.

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

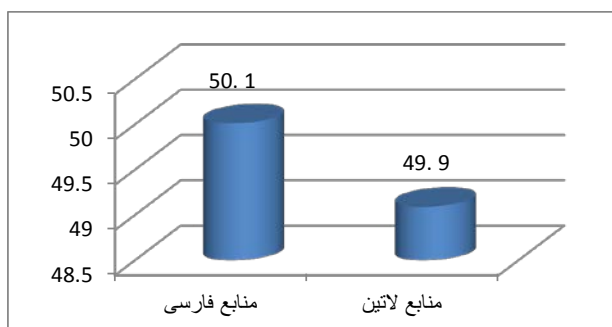
نمودار ۴. سهم دانشجویان در انتشار مقاله بر اساس تعداد هم‌نویسندگی

نمودار ۴ بیانگر این است که سهم دانشجویان در تألیف مقاله بصورت یک نویسنده با ۷۶/۶ درصد بیشترین و بصورت چهارنویسندگی با ۰/۵ درصد کمترین بوده است. در واقع دانشجویان تمایل چندانی به هم‌نویسندگی در سطوح بالا ندارند. و اکثراً تألیف انفرادی را به تألیف گروهی ترجیح می‌دهند. نمودار ۵ نسبت هر یک از شاخص‌های پارامتر کیفیت عنوان مقاله را نشان می‌دهد.

نمودار ۵. نسبت هر یک از پارامترهای کیفیت عنوان مقاله

همان‌طور که در نمودار ۵ مشاهده می‌شود نسبت هر یک از پارامترهای کیفیت عنوان مقاله به ترتیب گویا بودن عنوان با ۳۵/۷ درصد، موجز بودن با ۳۳/۱ درصد، و بدون کلمات اختصاری ۳۱/۲ درصد به ترتیب بیشترین تا کمترین بوده است. در واقع، قوی‌ترین شاخص کیفیت عنوان مقالات مربوط به رعایت گویایی عنوان بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است. همچنین، نویسندگان به شاخص‌های موجز بودن و بدون کلمات اختصاری نسبت به گویا بودن عنوان توجه کمتری داشته‌اند. نمودار ۶ میزان منابع به کار رفته فارسی و لاتین در مقالات را نشان می‌دهد.

نمودار ۶. میزان منابع به کار رفته فارسی و لاتین در مقالات

نمودار ۶ گویای این مسئله است که بیشترین منابع به کار رفته از نوع فارسی با ۵۰/۱ درصد و منابع لاتین با ۴۹/۹ درصد بوده است. در واقع اکثر نویسندگان استفاده بیشتری از منابع فارسی نسبت به منابع لاتین کردند. نسبت هر یک از شاخص‌های پارامتر کیفیت چکیده در جدول ۱ نشان داده شد.

جدول ۱. نسبت هر یک از شاخص‌های پارامتر کیفیت چکیده

شاخص های کیفیت چکیده	فراوانی	درصد معتبر
دارا بودن هدف	۶۵۹	۱۹/۵
دارا بودن روش	۶۳۳	۱۹/۶
دارا بودن یافته‌ها	۷۶۵	۲۲/۴
دارا بودن نتیجه‌گیری	۵۷۲	۱۶/۹
کفایت کلید واژه‌ها	۷۲۹	۲۱/۶

همانطور که در جدول ۱ ملاحظه می‌گردد شاخص دارا بودن یافته‌ها ۲۲/۴ درصد بیشترین سهم و شاخص دارا بودن نتیجه‌گیری ۱۶/۹ درصد کمترین سهم را در کیفیت کلیدواژه‌های مقالات داشته‌اند. در واقع، قوی‌ترین شاخص‌های کیفیت چکیده مقالات مربوط به رعایت دارا بودن یافته‌ها و کفایت کلیدواژه‌ها بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است و کمترین توجه مربوط به دارا بودن نتیجه‌گیری در کلیدواژه‌ها بوده است.

نسبت هر یک از شاخص‌های پارامتر کیفیت مقدمه مقالات در جدول ۲ نشان داده شد

جدول ۲. نسبت هر یک از شاخص‌های پارامتر کیفیت مقدمه مقالات

شاخص های کیفیت مقدمه	فراوانی	درصد معتبر
جامع بودن مقدمه	۷۱۹	۴۸/۱
دارای بیان مسئله	۷۷۶	۵۱/۹

همانطور که در جدول ۲ ملاحظه می‌گردد شاخص جامع بودن مقدمه ۴۸/۱ درصد و شاخص دارا بودن بیان مسئله ۵۱/۹ درصد در مقالات رعایت شده است. قوی‌ترین شاخص رعایت شده در مقدمه مقالات مربوط به دارا بودن بیان مسئله بوده است و توسط نویسندگان بیشتر مورد توجه بوده است.

نسبت هر یک از شاخص‌های پارامتر کیفیت یافته‌های مقالات در جدول ۳ نشان داده شد.

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

جدول ۳. نسبت هر یک از شاخص‌های پارامتر کیفیت یافته‌های مقالات

شاخص کیفیت یافته‌ها	فراوانی	درصد معتبر
تناسب شیوه ارائه یافته‌ها	۵۶۵	۳۵/۶ درصد
گویا بودن نمودار	۴۱۸	۲۶/۳ درصد
کیفیت جدول‌ها	۶۰۴	۳۸/۱ درصد

همانطور که در جدول ۳ ملاحظه می‌گردد شاخص کیفیت جدول‌ها ۳۸/۱ درصد، تناسب شیوه ارائه یافته‌ها ۳۵/۶ درصد و گویا بودن نمودار ۲۶/۳ درصد بوده است. در واقع، قوی‌ترین شاخص‌های کیفیت یافته‌های مقالات مربوط به رعایت کیفیت جدول‌ها و تناسب شیوه ارائه یافته‌ها بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است و کمترین توجه مربوط به گویا بودن نمودار در بخش یافته‌ها بوده است.

نسبت هر یک از شاخص‌های پارامتر کیفیت نتیجه‌گیری مقالات در جدول ۴ نشان داده شد.

جدول ۴. نسبت هر یک از شاخص‌های پارامتر کیفیت نتیجه‌گیری مقالات.

شاخص‌های کیفیت نتیجه‌گیری	فراوانی	درصد معتبر
ذکر دیدگاه نویسنده	۷۰۵	۵۱/۲ درصد
عدم تکرار یافته‌ها	۳۵۸	۲۶ درصد
مقایسه با پیشینه‌های قبلی	۳۱۳	۲۲/۷ درصد

همانطور که در جدول ۴ ملاحظه می‌گردد شاخص ذکر دیدگاه نویسنده ۵۱/۲ درصد، عدم تکرار یافته‌ها ۲۶ درصد و مقایسه با پیشینه‌های قبلی ۲۲/۷ درصد بوده است. در واقع، قوی‌ترین شاخص‌های کیفیت نتیجه‌گیری مقالات مربوط به رعایت ذکر دیدگاه نویسنده بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است و کمترین توجه مربوط به عدم تکرار یافته‌ها و مقایسه با پیشینه‌های قبلی در بخش نتیجه‌گیری بوده است.

یافته‌های استنباطی

در این بخش به تجزیه و تحلیل داده‌هایی که از طریق نمونه‌گیری بین‌مقاله‌ای که با هم‌نویسندگی تألیف شده‌اند پرداخته شده است و نتایج آنها در جداول ذکر شده است و به سوالات پژوهش پاسخ داده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش مجزا صورت گرفته است. بخش اول شامل نتایج همبستگی پیرسون بین مقالاتی که تعداد مؤلفان آنها بین دو و سه نفر بوده با کیفیت بخش‌های مقاله می‌باشد و بخش دوم نیز شامل نتایج همبستگی پیرسون بین مقالاتی که تعداد مؤلفان آنها بین چهار و پنج نفر بوده با کیفیت بخش‌های مقاله می‌باشد.

بخش اول: مقالات دارای دو الی سه نویسنده

سوال ۱. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی دو الی سه مؤلف و کیفیت عنوان پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۵. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه نویسنده و کیفیت عنوان

--

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۰۵)	(۰/۵۴)	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۰۵ و سطح معناداری ۰/۵۴ می باشد فرض صفر رد و فرض یک پذیرفته می شود یعنی رابطه معناداری بین هم نویسنده با دو الی سه مولف و کیفیت عنوان وجود ندارد. بنابراین می توان نتیجه گرفت هم نویسنده در بین دو الی سه مولف بر کیفیت عنوان تاثیر نخواهد داشت. به عبارت دیگر با افزایش تعداد مولف در کیفیت عنوان تغییری ایجاد نمی شود.

سوال ۲. تا چه میزان بین هم نویسنده دو الی سه مؤلف و کیفیت چکیده پژوهش رابطه وجود دارد؟
جدول ۶. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه نویسنده و کیفیت چکیده

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۱۰)	(۰/۲۰)	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۰ و سطح معناداری برابر با ۰/۲۰ می باشد فرض صفر تایید و فرض یک رد می شود یعنی رابطه معناداری بین هم نویسنده با دو الی سه مولف و کیفیت چکیده وجود ندارد. بنابراین می توان نتیجه گرفت که هم نویسنده در بین دو الی سه مولف بر کیفیت چکیده تاثیر ندارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مولف در کیفیت چکیده تغییری ایجاد نمی شود.

سوال ۳. تا چه میزان رابطه معناداری بین هم نویسنده دو الی سه مؤلف و کیفیت مقدمه پژوهش وجود دارد؟

جدول ۷. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه نویسنده و مقدمه

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۱۲)	(۰/۱۴)	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۲ و سطح معناداری برابر با ۰/۱۴ می باشد فرض صفر تایید و فرض یک رد می شود یعنی رابطه معناداری بین هم نویسنده با دو الی سه مولف و کیفیت عنوان وجود ندارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مولف در کیفیت مقدمه تغییری ایجاد نمی شود.

سوال ۴. تا چه میزان بین هم نویسنده دو الی سه مؤلف و کیفیت پیشینه ها پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۸. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه نویسنده و کیفیت پیشینه

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۲۰)	(۰/۰۱)	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۲۰ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۱ می باشد فرض صفر رد و فرض یک تایید می شود یعنی رابطه معناداری بین هم نویسنده با دو الی سه مولف و کیفیت پیشینه ها وجود دارد. بنابراین می توان نتیجه گرفت که هم نویسنده در بین دو الی سه

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

مؤلف بر کیفیت پیشینه‌ها تأثیر دارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت پیشینه‌ها تغییر ایجاد می‌شود.

سوال ۵. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی دو الی سه مؤلف و کیفیت یافته‌ها پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۹. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه نویسنده و کیفیت یافته‌ها

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۰۴)	(۰/۵۵)	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۰۴ و سطح معناداری برابر با ۰/۵۵ می‌باشد فرض صفر تأیید و فرض یک رد می‌شود یعنی رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی با دو الی سه مؤلف و کیفیت یافته‌ها وجود ندارد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که هم‌نویسندگی در بین دو الی سه مؤلف بر کیفیت یافته‌ها تأثیر ندارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت یافته‌ها تغییری ایجاد نمی‌شود.

سوال ۶. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی دو الی سه مؤلف و کیفیت نتیجه‌گیری پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۰. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه نویسنده و کیفیت نتیجه‌گیری

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۱۸)	(۰/۰۲)	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۸ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۲ می‌باشد فرض صفر رد و فرض یک تأیید می‌شود یعنی رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی با دو الی سه مؤلف و کیفیت نتیجه‌گیری وجود دارد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که هم‌نویسندگی در بین دو الی سه مؤلف بر کیفیت نتیجه‌گیری تأثیر دارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت نتیجه‌گیری تغییر ایجاد می‌شود.

بخش دوم: مقالات دارای چهار الی پنج نویسنده

سوال ۱. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت عنوان پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۱. آزمون همبستگی پیرسون بین چهار الی پنج نویسنده و کیفیت عنوان

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۰۵)	(۰/۵۴)	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۰۵ و سطح معناداری ۰/۵۴ می‌باشد فرض صفر رد و فرض یک پذیرفته می‌شود یعنی رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت عنوان وجود ندارد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت هم‌نویسندگی در بین چهار الی پنج

مؤلف بر کیفیت عنوان تاثیر نخواهد داشت. به عبارت دیگر با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت عنوان تغییری ایجاد نمی شود.

سوال ۲. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت چکیده پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۲. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه مؤلف و کیفیت چکیده

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۱۰)	(۰/۲۰)	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۰ و سطح معناداری برابر با ۰/۲۰ می باشد فرض صفر تایید و فرض یک رد می شود یعنی رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی با چهار الی پنج مؤلف و کیفیت چکیده وجود ندارد. بنابراین می توان نتیجه گرفت که هم‌نویسندگی در بین چهار الی پنج مؤلف بر کیفیت چکیده تاثیر ندارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت چکیده تغییری ایجاد نمی شود.

سوال ۳. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت مقدمه پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۳. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه مؤلف و کیفیت مقدمه

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۱۲)	(۰/۱۴)	116

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۲ و سطح معناداری برابر با ۰/۱۴ می باشد فرض صفر تایید و فرض یک رد می شود یعنی رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی با چهار الی پنج مؤلف و کیفیت مقدمه پژوهش وجود ندارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت مقدمه تغییری ایجاد نمی شود.

سوال ۴. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت پیشینه‌ها پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۴. آزمون همبستگی پیرسون بین چهار الی پنج نویسنده و کیفیت پیشینه‌ها

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۲۰)	(۰/۰۱)	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۲۰ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۱ می باشد فرض صفر رد و فرض یک تایید می شود یعنی رابطه ضعیفی بین هم‌نویسندگی با چهار الی پنج مؤلف و کیفیت پیشینه‌ها وجود دارد. بنابراین می توان نتیجه گرفت که هم‌نویسندگی در بین چهار الی پنج مؤلف بر کیفیت پیشینه‌ها تاثیر دارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت پیشینه‌ها تغییر ایجاد می شود.

سوال ۵. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت یافته‌ها پژوهش رابطه وجود دارد؟

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

جدول ۱۵. آزمون همبستگی پیرسون بین چهار الی پنج مؤلف و کیفیت یافته‌ها

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۰۴)	(۰/۵۵)	116

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۰۴ و سطح معناداری برابر با ۰/۵۵ می‌باشد فرض صفر تایید و فرض یک رد می‌شود یعنی رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی با چهار الی پنج مؤلف و کیفیت یافته‌ها وجود ندارد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که هم‌نویسندگی در بین چهار الی پنج مؤلف بر کیفیت یافته‌ها تاثیر ندارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت یافته‌ها تغییری ایجاد نمی‌شود.

سوال ۶. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت نتیجه‌گیری پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۶. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه مؤلف و کیفیت نتیجه‌گیری

ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری	کل متغیر
(۰/۱۸)	(۰/۰۲)	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۸ درصد و سطح معناداری برابر با ۰/۰۲ درصد می‌باشد فرض صفر رد و فرض یک تایید می‌شود یعنی رابطه خیلی ضعیفی بین هم‌نویسندگی با چهار الی پنج مؤلف و کیفیت نتیجه‌گیری وجود دارد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که هم‌نویسندگی در بین چهار الی پنج مؤلف بر کیفیت نتیجه‌گیری تاثیر دارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت نتیجه‌گیری تغییر ایجاد می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش بررسی تاثیر هم‌نویسندگی بر کیفیت اطلاعات در مجلات فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، فصلنامه مدیریت و پردازش اطلاعات، پژوهشنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ بوده است. جمع بندی داده‌های توصیفی حاصل از نمونه حاکی از آن است که پر تولیدترین دانشگاه‌ها در سال‌های مورد مطالعه به ترتیب تهران، فردوسی مشهد، علوم تحقیقات تهران و دانشگاه اصفهان بوده‌اند. بیشترین سهم هم‌نویسندگی در بین مقالات منتشر شده به ترتیب از نوع دو نویسندگی ۳۹ درصد، یک‌نویسندگی ۲۷/۱ درصد و سه نویسندگی ۲۶/۴ درصد بوده است و کمترین نوع هم‌نویسندگی از نوع شش نویسندگی با ۱ درصد بوده است که این مسئله می‌تواند بیانگر علاقه پژوهشگران به نوشتن مقاله به صورت انفرادی یا حداکثر در گروه دو نفره باشد. همچنین هم‌نویسندگی بین اساتید نیز بیشتر از نوع یک‌نویسندگی با ۶۰/۷ درصد بوده است و کمترین نوع هم‌نویسندگی از نوع شش نویسندگی با ۰/۷ درصد بوده است. به بیان دیگر، اعضای هیأت علمی تمایلی زیادی نسبت به خود تألیفی و تمایل کمتری نسبت به هم‌نویسندگی در سطوح بالا دارند. همچنین، بیشترین سهم نویسندگی در بین دانشجویان از نوع خود تألیفی با ۷۶/۶ درصد بوده است و کمترین نوع هم‌نویسندگی بین آنها از نوع چهارنویسندگی با ۰/۵ درصد

همکاری بوده است. به بیان دیگر دانشجویان نیز مانند اعضای هیات علمی، علاقمند به کار انفرادی هستند که این می تواند نشانه ضعف همکاری علمی در رشته علم اطلاعات و دانش شناسی باشد. بیشترین منابع به کار رفته در این مقالات از نوع فارسی با ۵۰/۱ درصد و منابع لاتین با ۴۹/۹ درصد بوده است. روش استنادی ای پی ای با ۹۶/۸ درصد بالاترین نوع استنادی در مقالاتی که طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ منتشر شده‌اند، بوده است و روش‌های ترابیان با ۱/۷ درصد و ونکوور با ۱/۶ درصد در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. در بخش کیفیت عنوان، قوی‌ترین شاخص مربوط به رعایت گویایی عنوان با ۳۵/۷ درصد بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است. همچنین، نویسندگان به شاخص‌های موجز بودن با ۳۱/۱ درصد و بدون کلمات اختصاری با ۳۱/۲ درصد نسبت به گویا بودن عنوان توجه کمتری داشته‌اند. در بخش کیفیت چکیده مقالات، قوی‌ترین شاخص‌ها مربوط به دارا بودن یافته‌ها با ۲۲/۴ درصد و کفایت کلیدواژه‌ها با ۲۱/۶ درصد بوده است که بیشترین سهم رعایت را در این بخش داشته‌اند و ضعیف‌ترین شاخص مربوط به دارا بودن نتیجه‌گیری با ۱۶/۹ درصد بوده است. در بخش کیفیت مقدمه قوی‌ترین شاخص مربوط به دارا بودن بیان مسئله با ۵۱/۹ درصد بوده است و شاخص جامع بودن مقدمه با ۴۸/۱ درصد در گام بعدی قرار گرفته است. در بخش یافته‌های مقالات، قوی‌ترین شاخص‌ها مربوط به کیفیت جدول‌ها با ۳۸/۱ درصد و تناسب شیوه ارائه یافته‌ها با ۳۵/۶ درصد بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است و ضعیف‌ترین شاخص بخش یافته‌ها مربوط به گویا بودن نمودار با ۲۶/۳ درصد بوده است. در بخش کیفیت نتیجه‌گیری قوی‌ترین شاخص که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است مربوط به ذکر دیدگاه نویسنده با ۵۱/۲ درصد بوده است و ضعیف‌ترین شاخص‌ها مربوط به عدم تکرار یافته‌ها با ۲۶ درصد و مقایسه با پیشینه‌های قبلی با ۲۲/۷ درصد بوده است.

یافته‌های نشان داد، بین هم نویسندگی و کیفیت بخش‌های مختلف هم‌نویسندگی تنها در بخش‌های پیشینه با ۰/۲۰ درصد و نتیجه‌گیری با ۰/۱۸ همبستگی وجود دارد. دلیل این امر می‌تواند دسترسی هرکدام از نویسنده‌ها به منابع و پیشینه‌های بیشتر باشد که در اختیار پژوهش قرار می‌دهند و همچنین دخل و تصرف نویسنده‌ها در بخش نتیجه‌گیری نیز امکان‌پذیر است زیرا معمولاً نویسنده‌ها تلاش می‌کنند در قسمت نتیجه‌گیری مشارکت داشته باشند. جدای از این دو قسمت، در بخش‌های عنوان، چکیده، مقدمه، یافته‌ها مبنی بر اینکه مقالات مورد بررسی در وضعیت مناسبی قرار ندارند همبستگی وجود نداشته است. قسمت عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌های یک مقاله می‌باشد. ولایی و همکاران (۱۳۸۵) معتقدند عنوان مقاله پرخواننده‌ترین قسمت مقاله در مجلات دنیا است و آنرا به تابلوی یک مغازه تشبیه نموده‌اند که باید نمایانگر کالای عرضه شده باشد. بخش چکیده یکی از بخش‌های مهم یک مقاله است که بیشترین خواننده را دارد. بخاطر اینکه چکیده در بازایی اطلاعات نقش اساسی دارد باید طوری تنظیم گردد تا در برگزیده تمام نکات مهم مقاله از قبیل دارا بودن هدف، دارا بودن روش، دارا بودن یافته‌ها، دارا بودن نتیجه‌گیری و کفایت و کیفیت کلیدواژه باشد. با توجه به بررسی داده‌های توصیفی، قوی‌ترین بخش مورد توجه، مربوط به بخش‌های دارا بودن یافته‌ها و کیفیت کلیدواژه‌ها بوده است که بیشترین سهم رعایت را از سوی نویسندگان داشته‌اند و ضعیف‌ترین بخش هم مربوط به دارا بودن نتیجه‌گیری بوده است که در چکیده مقالات مورد بررسی کمتر رعایت شده‌اند که ممکن است به خط مشی خود مجلات مرتبط باشد.

بخش مقدمه اصولاً با این هدف نوشته می‌شود که برای خواننده لزوم انجام آن تحقیق را توجیه کند چنانچه خوب تنظیم نشود ممکن است تحریریه مجله قانع نشوند که چرا باید مقاله چاپ شود (ولایی و همکاران، ۱۳۸۵). مقدمه

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

باید خیلی صریح و بدون متن طولانی و زاید نوشته شود تا خواننده را دچار دلزدگی و خستگی نکند. در این پژوهش رابطه‌ای بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقدمه وجود نداشته است. همچنین، نتیجه پژوهش شبیانی‌نیا و همکاران (نشان داد که ضعیف‌ترین قسمت مقالات منتشر شده، نگارش مقدمه مقاله بوده است به طوری که در ۶۷ درصد موارد بطور صحیح نوشته نبوده است که با پژوهش حاضر همخوانی داشته است. ولایی و همکاران در بررسی ۱۸۲ مقاله مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران که طی سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ منتشر گردید، مقدمه نادرست را به میزان ۶۳/۳ درصد، مشخص کردن هدف تحقیق با قید زمان و مکان تحقیق را در ۵۶/۴ درصد و نیز عدم توجیه انتشار مقالات را در ۹۸ درصد موارد گزارش کردند.

بخش یافته‌های تحقیق یکی از مهم‌ترین بخش‌های مقاله است که نتایج پژوهش و تجزیه و تحلیل داده‌ها در این بخش گزارش می‌شود. در پژوهش حاضر برای بررسی کیفیت مقالات شاخص‌هایی همچون کیفیت جدول، گویا بودن نمودار و تناسب شیوه ارائه یافته‌ها مورد بررسی قرار گرفتند که در بررسی داده‌های توصیفی این بخش، قوی‌ترین شاخص‌ها مربوط به کیفیت جدول‌ها و شیوه ارائه یافته‌ها و ضعیف‌ترین بخش نیز مربوط به گویا بودن نمودار گزارش شده‌اند. همچنین نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که بین هم‌نویسندگی چه در سطح دو الی سه نویسنده و چهار الی پنج نویسنده و کیفیت یافته‌های پژوهش رابطه معناداری وجود ندارد. نتایج این تحقیق با نتایج شبیانی‌نیا و همکاران (۱۳۸۸) همسو بوده است. نتایج تحقیق آنها نشان داد که ضعیف‌ترین قسمت مقالات منتشر شده، ناصحیح بودن نگارش یافته‌های مقالات بوده است. همچنین نتایج این بخش از پژوهش با پژوهش ولایی و همکاران (۱۳۸۵) همخوانی نداشته است. در پژوهش آنها، بخش یافته‌ها از کم مشکل‌ترین قسمت‌های مقاله بوده است.

قسمت نتیجه‌گیری در واقع قسمت کارشناسی و تخصصی مقاله است. ساختار اصلی آن با شروع از یافته اصلی، پردازش علل و مکانیسم‌ها و توجیهات این یافته و مقایسه آن با یافته‌های دیگران است (گوهری و همکاران، ۱۳۸۵). در این مقاله قوی‌ترین بخش نتیجه‌گیری مربوط به ذکر دیدگاه نویسنده بوده که بیشترین توجه را از سوی نویسندگان داشته است. از خطاهای رایج در این بخش، تکرار مجدد یافته‌ها و عدم مقایسه با پژوهش‌های مرتبط بوده است که با نتایج پژوهش ولایی و همکاران (۱۳۸۵) همسو بوده است.

این آمار نشان می‌دهد که در مجلات مورد نظر با افزایش تعداد نویسندگان و همکاری در تألیف، کیفیت بخش‌های مقاله تغییری نکرده است. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که مقالاتی که به‌وسیله همکاری در سطح پایین و سطح بالا تألیف می‌شوند از نظر کیفیت با هم برابرند. به عبارت دیگر مقالاتی که توسط چند نفر تألیف می‌شود از کیفیت بیشتری نسبت به مقالاتی که به صورت تکی یا دونفره تألیف می‌شود برخوردار نیستند. از سوی دیگر، نتایج پژوهش انجام شده توسط های، جنگ و هانت (۲۰۰۹) نشان داد که بین هم‌نویسندگی و میزان استناد به مقالات رابطه معنی داری وجود دارد، به عبارت دیگر، مقالاتی که توسط نویسندگان بیشتری تألیف می‌شوند، شانس بیشتری برای جذب استناد برخوردار هستند. در کنار هم قرار دادن این دو یافته نشان می‌دهد که هرچند الزاماً، هم‌نویسندگی (در محدوده مقالات بررسی شده) به ارتقای کیفیت مقاله کمک نمی‌کند اما موجب افزایش استناد به آن می‌شود. از آنجایی که نویسندگان مقالات معمولاً مقاله‌ها را در بخش سوابق علمی خود و همچنین وب سایت موسسه مربوط به خود قید می‌کنند و در فرصت‌های مختلف به تبلیغ نوشتارهای خود می‌پردازند، لذا امکان مشاهده پذیری آنها و به تبع آن امکان استناد به آنها افزایش می‌یابد. اما به نظر می‌رسد دلیل اصلی همکاری نه جذب استناد بلکه ارتقای

کیفیت مقاله در نتیجه تبادل افکار، تجربیات و امکانات می باشد. براساس یافته‌های این مقاله چنین نتیجه ای از همکاری در نویسندگی حاصل نشده است. مطالعه حاضر نشان داد که کیفیت کلی بخش‌های مختلف مقالات مطلوب نیست. افزایش تعداد مجلات و در نتیجه تعداد مقالات هدف نهایی نیست، بلکه هدف دارا بودن مقالات با کیفیتی است که از نظر محتوا سبب گسترش واقعی مرزهای دانش و توسعه علم در کشور گردند. همچنین با افزایش کیفیت مقالات، نویسندگان تمایل بیشتری برای استناد به مقالات داخلی نشان خواهند داد که خود می‌تواند عاملی برای رشد مضاعف کیفی مقالات گردد (گوهری و همکاران، ۱۳۹۱). نکته‌ای که باید مورد توجه قرار این است که چنانچه قصد از همکاری ارتقای کیفیت باشد باید آسیب شناسی‌های بیشتری در این زمینه انجام شود تا مشخص شود که چرا افزایش تعداد نویسنده‌ها الزاما به افزایش کیفیت مقاله نمی‌انجامد. در حالی که براساس یافته‌های پیشین، افزایش تعداد نویسنده‌ها به افزایش تعداد استناد کمک می‌کند. بررسی دقیق این مسئله می‌تواند راهکارهای دقیق تری پیش روی سیاستگذاری علم و فناوری قرار دهد.

منابع

آتش بسته، منیر؛ نومحمدی، حمزه‌علی؛ اسدی، سعید (۱۳۹۴). مشارکت و همکاری علمی در ویکی‌پدیای فارسی. تعامل انسان و اطلاعات، شماره ۴، صفحات ۲۹۲ تا ۳۰۴.

آشوری، ندا (۱۳۸۳). آشنایی با برنامه‌ها و نهادهای ارزیابی پژوهش. تازه‌های علوم شناختی، سال ۶، شماره ۱ و ۲ احمدی، حمید؛ عصاره، فریده و سهیلی، فرامرز (۱۳۹۲). همکاری علمی، زمینه‌ساز شبکه هم‌نویسندگی: مطالعه موردی. روابط هم‌نویسندگی مجتبی شمسی‌پور در حوزه شیمی، رهیافت، شماره ۵۴.

احمدی، علی و سوری، حمید (۱۳۹۳). رهنمودهای اساسی و مرتبط با بهبود کیفیت متدولوژی مقالات علوم پزشکی: مروری نظامند برای راهنمایی نویسندگان و داوران مقالات. مجله علوم پزشکی شهر کرد، دوره ۱۶، شماره ۶، صفحات ۱۶۲-۱۵۴.

اکبرین، حسام‌الدین و باهنر، علیرضا و نکویی جهرمی، امید علی و شریفی، حمید (۱۳۹۰). ارزیابی روش‌شناسی مطالعات تجربی منتشر شده در مجله علمی-پژوهشی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران در مدت ۱۰ سال (۱۳۸۷-۱۳۷۸). مجله تخصصی اپیدمیولوژی ایران، دوره ۷، شماره ۱، صفحات ۶-۱.

حسن‌زاده، محمد؛ خدادوست، رضا؛ زندیان، فاطمه (۱۳۹۱). بررسی شاخص‌های هم‌نویسندگی، مرکزیت و چاله‌های ساختاری پژوهشگران نانو فناوری ایران نمایه‌شده در نمایه استنادی علوم (۱۹۹۱-۲۰۱۱)، پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات، دوره ۲۸، شماره ۱، صفحات ۲۲۳ تا ۲۵۰.

حیدری، معصومه؛ صفوی، زینب (۱۳۹۱). ضریب همکاری گروهی نویسندگان مقالات مجله پژوهش در پزشکی. مجله پژوهش در پزشکی، دوره ۳۶، شماره ۲، صفحات ۱۰۹ تا ۱۱۳.

جانعلی زاده چوب‌بستی، حیدر؛ اکملی، ماکوان (۱۳۸۷). عوامل اجتماعی موثر بر میزان همکاری اعضای هیأت علمی (مطالعه موردی دانشگاه کردستان)، راهبرد فرهنگ، دوره اول، شماره ۲، صفحات ۱۰۳ تا ۱۲۲.

به صورت الفبایی: Comment [m27]: مرتب گردید

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

- رحیمی، ماریه؛ فتاحی، رحمت‌الله (۱۳۸۸). بررسی میزان عوامل موثر بر همکاری علمی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، کتابداری و اطلاع‌رسانی، شماره ۴۵.
- داورپناه، محمدرضا؛ آدمیان، رضا (۱۳۹۱). بررسی اثر میزان توسعه یافتگی کشورها بر اساس رویت‌پذیری مقالات هم‌تألفی. پژوهش-نامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، دوره دوم، شماره ۲، صفحات ۱۴۹ تا ۱۷۰.
- عرفان‌منش، محمد امین؛ ارشدی، هما (۱۳۹۴). شبکه هم‌نویسندگی موسسات در مقاله‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران. تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی، دوره ۴۹، شماره ۱، صفحات ۷۹ تا ۹۹.
- علاقبندراد، جواد (۱۳۸۳). روند پژوهش و متغیرها. تازه‌های علوم شناختی، سال ۶، شماره ۱ و ۲.
- طالبی، محمد (۱۳۷۹). سیمای همکاری علمی مراکز تحقیقاتی داخل کشور با هم و با مراکز تحقیقاتی خارج از کشور از دریچه SCI I، شماره ۲۱، صفحات ۱۱۲ تا ۱۱۸.
- طباطبایی، سید حمیدرضا و فاضل زاده، امید (۱۳۸۸). رعایت اصول صحیح مقاله‌نویسی در مقالات چاپ شده توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز طی سالهای ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۶، مجله تخصصی اپیدمیولوژی ایران، دوره ۵، شماره ۲: صفحات ۳۴-۲۸.
- گوهری، محمدرضا و صالحی، مسعود و وهابی، نسیم و بذرافشان، اعظم (۱۳۹۱). تحلیلی ساختار کیفیت مقالات علوم پزشکی طی سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۱، مجله دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران (پیاورد سلامت) دوره ۶، شماره ۱، صص ۷۹-۸۸.
- ولایی، ناصر و کوثریان، مهرانوش و نصیری، ابراهیم و موسوی، سید فاطمه (۱۳۸۵). بررسی کمی و کیفی مقالات مجله علمی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران (نامه) از شماره ۴۷-۱ تا تابستان ۱۳۸۴، مجله علوم پزشکی مازندران دور شانزدهم، شماره ۵۲، صص ۱۳۹-۱۳۱.
- He, Z. L., Geng, X. S., & Campbell-Hunt, C. (2009). Research collaboration and research output: A longitudinal study of 65 biomedical scientists in a New Zealand university. *Research policy*, 38(2), 306-317.
- Lee, S., & Bozeman, B. (2005). The impact of research collaboration on scientific productivity. *Social studies of science*, 35(5), 673-702.
- Chang, M. H; Harrington, J. E. (2005). "Discovery and diffusion of knowledge in an endogenous social network". *American Journal of Sociology*, 110, pp.
- Katz, J. S., & Martin, B. R. (1997). What is research collaboration?. *Research policy*, 26(1), 1-18.
- Hara, N., Solomon, P., Kim, S., & Sonnenwald, D. H. (2003). An emerging view of scientific collaboration: Scientists' perspectives on factors that impact collaboration. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 54, 952-965.
- Hudson, J., 1996, "Trends in multi-authored papers in economics", *The Journal of Economic Perspectives*, 10(3), pp. 153-158.

Price, Derek J. de Solla & Donald Beaver (1966) 'Collaboration in an Invisible College', American Psychologist 21: 1011-18

Zuckerman, Harriet (1967) 'Nobel Laureates in Science: Patterns of Productivity, Collaboration, and Authorship', American Sociological Review 32(3): 391-403.

Hart, Richard L. (2000). Co-authorship in the academic library literature: survey of attitudes and behaviors. Journal of Academic Librarianship, 26 (5), 339-345.

Harirchi, G., Melin, G., & Etemad, S. (2007). An exploratory study of the feature of Iranian co-authorships in biology, chemistry and physics. Scientometrics, 72(1), 11-24.

Lemarchand, G. A. (2012). The long-term dynamics of co-authorship scientific networks: Iberoamerican countries (1973-2010). Research Policy, 41(2), 291-305.

Nasir, A. A., & Lakhoo, K. (2013). Evaluation of clinical research reporting in African Journal of Paediatric Surgery. African Journal of Paediatric Surgery, 10(1), 13.

Abstract

Purpose: The study aims to survey impact of the co-authorship on the research quality in the field of "knowledge and information science" during 2008-2015.

Methodology: the present study is a kind of applied study and survey methods has been adopted for the purpose. The statistical community includes ۶۴۰ articles published in the Iranian journals of the field during 2008-2015. The selected journals called "journal of academic librarianship and information research", "journal of information processing and management" as well as "Astan Quds Razavi journal of library and information science". Additionally, 150 articles were selected through simple random sampling and their quality was investigated. Moreover, quality of title, abstract, introduction, literature review, findings and conclusion throughout descriptive statistics and the "Pearson correlation coefficient" through inferential statistics analyzed by SPSS software.

Findings: Most of the co-authorship patterns allocate to two-authored papers (39%), and the most utilized document types are Persian articles (50.1%). In addition, the correlation coefficients between the "co-authorship" and the "quality of different sections of a paper" such as the literature review (0.2%) and conclusion (0.18%) is weak. Hence, there is no correlation in the sections of title, abstract, introduction and findings.

Conclusion: the general quality of various sections of the articles is not desirable. Additionally, numbers of authors do not effect on the paper quality and the research trend.

Comment [m28]: شده انگلیسی اضافه شد

رابطه هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

Keywords: co-authorship, research quality, scientific collaboration, knowledge and information science.